

Tusagassiorfinnut Nalunaarut

30. juni 2021

Meeqqat illersuisuat: Inuusuttut tarnikkut peqqissusaat pisariaqarluinnalersimavoq misissortissallugu

Meeqqat illersuisuat Aviâja Egede Lynge ukiuni arlalinni ujartortuarsimavaa inuusuttut tarnikkut peqqissusaat misissortittariaqartoq. Tarnikkut peqqissuseq pillugu nalunaarusiaq nutaaq saqqummeqqammersoq naammagilluarpaa takkussimammat, inuusuttut perngaataasumik ilisimatusarnikkut misissuinermi ilaatinneqarmata: *”Tassa utoqqatsissutissaaruppugut qanoq iliuseqarnissatsinnut”*, meeqqat illersuisuat oqarpoq.

Nalunaarusiaq sapaatip akunnerni kingullermi takkuppoq “Kalaallit Nunaanni 15-iniit 34-inik ukiullit akornanni eqqarsartaatsikkut peqqissuseq aamma peqqissuseq” Statens Institut for Folkesundhed-mit suliarneqarsimasoq. Nalunaarusiap takutippaa inuusuttut pingajorarterutaat imigassamik ajornartorsiuteqartut, persutaanermik ajornartorsiuteqartut aamma kinguaassiutitigut inarlerneqarsimasut.

”Nalunaarusiami uppernarsarneqarpoq MIO’p angalasarnermini nalunaarusiaani allaaserisartakkavut, aamma inersimasut amerlanerpaartaat ukiorpaalunni nalunngeriigaat: Meeqqat inuusuttullu amerlavallaartut atugarissaarnatik alliartortarput tamannalu tarnikkut unamminartunik pilersitsisarpoq allaat inersimasunngoreeraluarlutik nassatarisarlugit. Tamanna pissutigalugu naammagisimaarpara massakkut ilisimatusarfigineqalermat. Maanna

uppernarsaatit pigileratsigik utoqqatsissutissaaruppugut, qanoq iliuuseqartariaqalerpugut,
Meeqqat Illersuisuat oqarpoq.

**Nalunaarusiap takutitaa imigassamik atuinerup persuttaanerlu ataqatigiinnerat
naalackersuinikkut massakkut qanoq iliuuseqarnissamik oqariatuutaavoq**

Aviâja Egede Lynge-p tikkuartorpa naluunarsiap inerniliinermi takuneqarsinnaammat, meeqqat inuusuttullu angerlarsimaffinni imigassamik ajornartorsiorfiusuni perortut, annertunerusumik kinguaassiutigut innarlerneqartarmata annertuumillu persuttartinneqartartut.

Nalunaarusiap takutippaa, inuusuttut meeraanermi angerlarsimaffimmini imigassamik ajornartorsiuteqarlutik misigisaqarsimasut, 25-eriaammik amerlanerusunik meeraanermi persuttaanermik misigisaqarsimasartut, inuusuttunut meeraanermi angerlarsimaffimmini imigassamik ajornartorsiuteqaratik perorsimasunut sanilliullugit.

”Taamatut uppernarsarneqartumik takutitsisoqalermat, qinikkat ilaqutariinni meerartalinni imigassamik atuiffiuvalaartuni, imigassamik atonerluinermi annikillisaanermik siunertaqarlutik qanoq iliuuseqartariaqalerput. Allatut oqaatigalugu: Nalunaarusiap inerniliinera massakkut naalackersuinikkut qisuariarnissamik noqqaavoq”, Aviâja Egede Lynge oqarpoq.

Meeqqat inuusuttullu maannangaaq ikiortittariaqartut puigorneqassanngillat.

Meeqqat Illersuisuat aamma nammagisimaarpaa nalunaarusiap ukkataralugu tikkuartormagu pinaveersaartitsineq pisariaqarmat siunissamilu iliuusissat aamma aallaavittut tungavigisariaqaraat najukkami susoqartoq aamma inuunermi atugassarititaasut misigineqartut avaqqunneqarsinnaanngimmata.

Taamaattoq erseqqissarpaa pisortat qinikkallu ingerlaavartumik qanoq iliuuseqarnitik nukittorsartariaqaraat, meeqqat inuusuttullu maannangaaq ikiortariaqartut piareerfiginiassammassuk.

Meeqqat tamarmik naleqarput

Alle børn er værdifulde

All children are valuable

"Mio-mi ullut tamaasa meeqqanit saaffigineqartarpugut, annertuumik toqqissisimanatik misigisunik, susoqariataarnissaannut piareersimajuartut aamma atugarissaarnatik peroriatortut – angerlarsimaffimmini, sunngiffimmi aamma atuarfimmi. Ullumikkut iliuuserineqartut naammaginagit suli annertunerusumik allaanerusumillu iliuuseqartoqartariaqalerpoq. Meeqqat ikiortinneqarnissamik illersorneqarnissamillu pisinnaatitaaffii qulakkeertariaqarpavut" Meeqqat illersuisuat naggasiivoq.

Asannittumik inuulluaqqusillunga

Aviâja Egede Lyng
Meeqqat Illersuisuat
Avi@mio.gl
Tlf.: 531274

Børnetalsmand: Tiltrængt med forskning i unges mentale helbred

Børnetalsmand Aviâja Egede Lyng har i flere år efterlyst forskning i unges mentale helbred. Derfor er hun tilfreds med den ny rapport om mental sundhed, fordi unge for første gang nu indgår i forskningen: "Nu er der ikke længere nogen undskyldning for ikke at handle", siger hun.

I sidste uge udkom rapporten "Mental sundhed og helbred blandt 15-34-årige i Grønland" fra Statens Institut for Folkesundhed. Den viser, at en tredjedel af de unge havde oplevet alkoholproblemer, problemer med vold og havde været udsat for seksuelle overgreb.

"Rapporten bekræfter MIO's rejserapporter og det, som fagfolk og store dele af den voksne befolkning har vidst i mange år: Alt for mange børn og unge vokser op i mistrivsel og det skaber psykiske udfordringer

langt ind i voksenlivet. Jeg er derfor meget tilfreds med, at der nu er forskning om det. Nu er der ikke længere nogen undskyldning for ikke at handle på den dokumentation”, udtaler Børnretsmanden.

Rapportens påvisning af sammenhæng mellem alkohol og vold kalder på en politisk handling nu

Aviâja Egede Lynge peger på rapportens konklusion om, at børn og unge, som vokser op i hjem med alkoholproblemer, i højere grad er udsat for både seksuelle overgreb og i særlig grad vold. Rapporten viser, at de unge, der ofte havde oplevet problemer med alkohol i barndommen, havde 25 gange højere odds for også at have oplevet vold i barndommen, sammenlignet med de unge, der ikke havde oplevet problemer med alkohol i barndomshjemmet.

”Med denne evidens må og skal politikerne iværksætte en indsats for at reducere problematisk alkoholforbrug i børnefamilier. Med andre ord: Rapportens konklusion kalder på en reaktion fra politisk hold nu”, udtaler Aviâja Egede Lynge.

Glem ikke de børn og unge, der har akut behov for hjælp her og nu

Børnretsmanden er også tilfreds med rapportens fokus på forebyggelse og på at indsatser fremover bør tage udgangspunkt i den situation og de levevilkår, som opleves lokalt.

Men hun understreger, at myndigheder og politikere fortsat bør styrke de indsatser, der skal hjælpe børn og unge, som her og nu har brug for hjælp.

”Hver dag får vi i MIO henvendelser om børn, der lever i stor utryghed, er i alarmeredskab og trives meget dårligt – både i hjemmet, i fritiden og i skolen. Det er brug for mere og andet end det, der gøres nu. Børnenes ret til hjælp og beskyttelse skal sikres” slutter hun.

Asannittumik inuulluaqqusillunga
Med Kærlig hilsen

Aviâja Egede Lynge

Meeqqat tamarmik naleqarput

Alle børn er værdifulde

All children are valuable

Meeqqat Illersuisuat

Børnetalsmand

Avi@mio.gl

Tlf.: 531274